

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 623

гр. София, 23.02.2023 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-18, в закрито заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослава Кацарска

като разгледа докладваното от Мирослава Кацарска Търговско дело № 20221100900988 по описа за 2022 година

Съдът е сезиран с искове, които са заявени с първоначално с петитум да се признаете за установено в отношенията между „П.“ АД, ЕИК **** и „Б.б. за р.“ АД, ЕИК ****, както и между „Р.К., ЕИК **** и „Б.б. за р.“ АД, ЕИК ****, че не съществуват обезпечителните правоотношения, възникнали по силата на следните договори: 1/Договор за особен залог на търговско предприятие от 17.06.2019г., 2/ Договор за особен залог на търговско предприятие от 12.08.2019 г.; Договор за особен залог на търговско предприятие от 12.08.2019 г., сключен между „П.“ АД, ЕИК **** и „Б.б. за р.“ АД, ЕИК ****, като в обстоятелствената част се твърди, че същите са нищожни, като се иска и заличаване на вписването в ТР. С оглед узаканията на съда по разпореждане №3050 е постъпила т.нар. уточнена „искова молба с вх.№43341/08.07.2022г., в която ищците сочат, че претендират по реда на чл. 29 от ЗТРРЮЛНЦ, да бъде установено вписването на несъществуващи обстоятелства, а именно: Договор за особен залог на търговско предприятие от 17.06.2019 г., сключен между „Р.К." АД и „Б.б. за р." ЕАД, с нотариално удостоверяване подписите на страните, с рег. № 9223/17.06.2019 г. на В.И. - нотариус с район на действие СРС, вписана под № 271 в НК; Договор за особен залог на търговско предприятие от 12.08.2019 г., сключен между „П." АД и „Б.б. за р." ЕАД, с нотариално удостоверяване подписите на страните, с рег. № 12097/12.08.2019 г. на В.И. - нотариус с район на действие СРС, вписана под № 271 в НК; и договор за особен залог на търговско предприятие от 12.08.2019 г., сключен между „П." АД и „Б.б. за р." ЕАД, с нотариално удостоверяване подписите на страните, с рег. № 12098/12.08.2019 г. на В.И. - нотариус с район на действие СРС, вписана под № 271 в НК, като на основание чл. 30 от ЗТРРЮЛНЦ, се иска да бъде задължена Агенция по вписванията да заличи вписаните по партидите на „П." АД, „Р.К." АД и „Б.б. за р." ЕАД договори за особен залог. С едно изречение в молбата са посочили, че считат, че тези обстоятелства са нищожни, тъй като има порок на сделката, който влече порок и на вписаното обстоятелство.

С отговора на исковата молба от 05.10.2022г. ответникът „Б.б. за р.“ ЕАД е възразил по допустимостта на иска и е поискал прекратяване на производството по изложените

мотиви, като на първо място е изтъкнал липса на активна легитимация на ищеца, позовавайки се на това, че е вписан управител на търговското предприятие и органите на юридическото лице са десезирани, а също така и поради липса на пасивна легитимация на ответника.

Съдът е изпратил отговора за становище на ищцовата страна, като съобщенията са връчени на 31.01.2023г. и не е постъпил отговор или становище в дадения срок.

Съдът, за да се произнесе по доводите за недопустимост на производството, намира следното:

По делото не се спори относно факта, че на 26.05.2022 г., „Б.б. за р.“ ЕАД е заявила за вписване по партидата на „Р.К.“ АД в ТРРЮЛНЦ пристъпване към изпълнение по реда на чл. 46 от ЗОЗ върху търговското предприятие на длъжника, като съвкупност от права, задължения и фактически отношения, за дължими и изискуеми вземания, които произтичат от договора за банков кредит № 991/ 17.06.2019 г. към 22.05.2022 г. вкл., а именно сумата от 9 445 285,83 лева, ведно със законната лихва и всички допълнително начислени неустойки, лихви, такси, комисиони и др., като на основание чл. 38 и чл. 46, ал. 4 от Закона за особените залози /ЗОЗ/ за депозитар е посочен С.Б.Я., а за управител на търговското предприятие - И.А.Д.. Пристъпването към изпълнение е вписано по партидата на „Р.К.“ АД в ТРРЮЛНЦ под № 20220601105655.

Съгласно чл. 46 ЗОЗ /в редакция преди измененията, обн. в ДВ, бр. 105/2016 г./, ако заложникът кредитор избере да се удовлетвори от търговското предприятие като съвкупност, той може да назначи управител на предприятието. С вписването на управителя в търговския регистър търговецът не може да упражнява правата си върху търговското предприятие. На основание чл. 48 ЗОЗ, управителят на предприятие извършва всички действия, свързани с обикновената дейност на търговското предприятие, като няма право да отчуждава и обременява с тежести предприятието като цяло или включените в него недвижими имоти, да поема менителнични задължения, да взема заеми, да води процеси, а търговецът може да упражнява само действия извън тези, попадащи в компетентността на управителя, и то със съгласието на заложникът кредитор, както и самостоятелно да предявява иски и да отговаря по тях. Управителят на търговското предприятие е длъжен да управлява същото и да представлява търговеца, като се грижи за интересите му съгласно чл. 49 ЗОЗ. С измененията на ЗОЗ /обн. в ДВ, бр. 105/2016 г./ правомощията на управителя на търговско предприятие значително се разширяват. С вписването му в търговския регистър се прекратяват правомощията на органите на залогодателя - юридическо лице, последният се лишава от правото да управлява и да се разпорежда със заложеното имущество, залогодателят се представлява, а дейността му се управлява от управителя - чл. 46, ал. 6 ЗОЗ. Назначеният управител на предприятието управлява и представлява залогодателя и извършва всички действия на лицата, чиито правомощия са прекратени, с изключение на това да обременява с тежести недвижими имоти в състава на предприятието, да взема заеми и да поема менителнични задължения. Изключение е предвидено в чл. 48, ал.3 от ЗОЗ, съгласно която разпоредба по иски във връзка с дейността на заложеното търговско предприятие,

залогодателят се представлява от назначения управител на търговското предприятие, но когато исковите са относно обезпеченото вземане или учредения по реда на този закон залог за обезпечаването му, залогодателят извършва процесуалните действия лично или чрез упълномощено от него лице. От ответника се твърди, че съдът е ненадлежно сезиран, тъй като исковата молба е подадена от И.Е.Г. като управител / изпълнителен директор на „Р.К.“ АД, но поради вписването на управител на предприятието по реда на ЗОЗ, правомощията му са прекратени. Съдът намира, че този довод е неоснователен, тъй като настоящата искова молба е подадена на 31.05.2022, а както сам твърди ищецът вписването на управител на ТП е извършено на 01.06.2022г. Следователно към момента на подаване на исковата молба правомощията на изпълнителния директор не са прекратени и независимо от това дали искът може да се квалифицира от кръга на тези по чл. 48, ал.3 от ЗОЗ, то не може да се приеме, че е подадена от ненадлежен представител, тъй като вписването на управителя следва датата на подаване на исковата молба. Друг въпрос е дали поради горното и доколкото управителят на ТП е назначен по искане на ответната банка, при евентуално продължаване на съдопроизводствените действия не следва да бъде назначен особен представител предвид конфликта на интереси.

Съдът намира, обаче, че са основателни другите възражения на ответника за липса на надлежна пасивна легитимация и недопустимост на иска.

Специалният установителен иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ може да бъде предявен, единствено, когато се твърдят пороци, касаещи вписани в Търговския регистър обстоятелства. Това следва както от законовата му уредба, озаглавена "Защита срещу вписване", така и от регламентираните в чл. 30, ал. 1 ЗТРРЮЛНЦ правни последици при уважаването на иска. Трайната практика на ВКС приема, че вписването в търговския регистър на обстоятелства, отнасящи се до конкретен търговец, и тяхното заличаване поради съдебното им признаване за несъществуващи се извършва по партидата на търговеца, именно търговецът е пасивно легитимиран да участва като ответник по иска, с който заинтересовано лице цели да установи несъществуването на вписаните обстоятелства. В случая като единствен ответник по исковите е посочен „ББР“ ЕАД, а тя не е надлежно пасивно легитимирана като заложен кредитор, доколкото ищите изрично са уточнили, че не претендират установяване нищожността на самите договори за особен залог, а само вписване на несъществуващи обстоятелства. Самите зложни права на кредитора не са предмет на спора по чл. 29, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ и кредиторът „Б.б. за р.“ ЕАД не е пасивно легитимиран да участва в производството (в този смисъл определение № 233 от 03.04.2013 г. по ч.гр.д. № 1080/2013 г. на ВКС, определение № 1061/23.11.2012 г. по ч.т.д. № 868/2012г. на ВКС, ТК, II ТО; определение № 244/08.04.2013 г. по ч.т.д. № 979/2012 г. на ВКС, ТК, II ТО; Определение № 457/12.06.2014 г. по ч.т.д. № 985/2014г. и мн.др. Недопустимостта на иска се извежда от правните последици на съдебното решение за признаване несъществуването на вписани в търговския регистър обстоятелства и от субекта, в чиято правна сфера ще настъпят тези последици с оглед предвиденото в чл. 30 от ЗТРРЮЛНЦ заличаване на признатите за несъществуващи обстоятелства. Наред с горното е основателно

и възражението на ответника, че въпреки дадените указания от съда с разпореждане от 02.06.2022г., съобщени на ишците на 30.06.2022г. и постъпилата молба уточнение от 08.07.2022г. е налице неотстранена нередовност на исковата молба, което също обуславя прекратяване на производството по делото. Както се приема и в т. 3 от Тълкувателно решение № 1/06.12.2002 г. на ОСТК на ВКС „вписването на несъществуващо обстоятелство” е налице, когато е вписано обстоятелство, което не е възникнало валидно, като в мотивите на тълкувателното решение е прието, че при иск за установяване несъществуване на вписаното обстоятелство, проверката не следва да се простира по отношение законосъобразността на самото вписано обстоятелство, т.е. недействителността на самата сделка, ако не е установена отделно по исков ред. Въпреки указанията да посочат в какво се изразяват пороците на самото вписване, ишците единствено твърдят нищожност на самата сделка, а дори и не са индивидуализирани вписванията с оглед указанията като дата и номер. Само, че без да установят надлежно нищожността на сделката по исков ред, срещу надлежен ответник, няма как да се приеме, че било вписано несъществуващо обстоятелство и в този смисъл така уточнените от тях искове по чл. 29 от ЗТРРЮЛНЦ се явяват недопустими и поради липса на правен интерес.

С оглед горното съдът намира, че производството по делото следва да бъде прекратено и воден от изложените мотиви Софийски градски съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по делото, като ВРЪЩА исковата молба, по която е образувано.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред САС в едноседмичен срок от съобщаването му на страните, като на ищеца да се съобщи и на имейл, от който са изпращани документи, стр.63 от делото и по телефона, обявен в ТР, а при ненамиране - чрез кмета на с.Груево.

Съдия при Софийски градски съд: _____